

## Παναγιώτης Μαυροειδής



Όταν αυτά που ζούμε **δεν συμβαίνουν κάθε μέρα**, αν μη τι άλλο χρειάζεται μεγαλύτερη προσοχή στην εκτίμησή τους, μη υποκύπτοντας στον πειρασμό των αμήχανων ευκολιών και των ασυλλόγιστων προχειροτήτων.

Η εικόνα της αποκαθήλωσης του παλιού αστικού κυβερνητικού και ευρύτερου κομματικού πλαισίου από ένα κόμμα με (ακόμη και σήμερα) μικρή οργανωμένη βάση δεν είναι συνηθισμένη για μια χώρα με σχετικά συνεκτικό αστικό πολιτικό σύστημα ως τα σήμερα.

Ωστόσο, πρέπει να δούμε τα παραπάνω, μαζί με αυτά που έχουν πίσω τους. Ας θυμηθούμε την άγρια **εξέγερση του Δεκέμβρη του 2008**. Τα εκατομμύρια πολιτών στις **πλατείες** όπου δοκίμασαν να αλλάξουν ταυτότητα και πολιτικούς δεσμούς μετά το 2009. Τις ογκώδεις και εξαιρετικά μαχητικές **εργατικές διαδηλώσεις του 2010-2012**, παρά την ανυπαρξία σοβαρού απεργιακού σχεδιασμού.

### **Ενεργητική παρέμβαση και όχι υποτίμηση της λαϊκής διεργασίας**

Όλες αυτές οι **ψηφίδες** υφαίνουν μπροστά στα μάτια μας μια μεγάλη εικόνα, χαρακτηριστική της **πολιτικής καμπής** που βρίσκονται οι κοινωνικές και πολιτικές εξελίξεις στην Ελλάδα. Παρά την μεγάλη σημασία που έχει, το πρώτο στοιχείο αυτής της πρωτόγνωρης διαδικασίας δεν είναι το "πρώτη φορά αριστερά", αλλά οι **μαζικές πολιτικές εκδηλώσεις μιας λαϊκής κοινωνικής διεργασίας**, όπου ο λαϊκός παράγοντας με την ευρεία έννοια επιχειρεί να ορίσει τις εξελίξεις. Και εδώ δε χωράει καμία περιφρόνηση. Όπως ένα παιδί της φαβέλας δε μπορεί να κατηγορηθεί επειδή δεν κληροδότησε παπούτσια, μόρφωση και "καλούς τρόπους", αλλά βρίσκει παρ' όλα αυτά δρόμους να επιβιώνει, ακόμη και αν αυτοί περιέχουν την εγκληματικότητα, έτσι και σε ένα λαό οφείλει κανείς να

αναγνωρίζει το δικαίωμα να παλεύει με τα όπλα που βρίσκει εύκαιρα μπροστά του, να δοκιμάζει και να περπατά. Ας μην είναι τα δικά “μας” όπλα, ούτε ο δικός “μας” δρόμος.

Την ώρα που αυτά τα “δικά μας” όπλα δεν τα καταθέτουμε, δεν ξεχνούμε ότι η επαναστατική κομμουνιστική πολιτική έχει υποκείμενο διαμόρφωσης και υλοποίησης ακριβώς την ριζοσπαστικοποιημένη και κινούμενη εργατική τάξη και τα άλλα πληθειακά στρώματα και δεν είναι ιδιόκτητο προϊόν προς πώληση και αποδοχή ως έχει.

Το κυριότερο στοιχείο της σημερινής καμπής, είναι ίσως ακριβώς ότι περικλείει **εκρηκτικές αντιφάσεις και δυναμική εξέλιξης**. Δεν είναι καθόλου τυχαίο το γεγονός ότι η σημερινή κυβερνητική τομή που υπακούει στο δόγμα “και στο λαό λίγο ψωμί και δημοκρατία και στον αφέντη υποταγή και πειθαρχία”, δείχνει γρήγορα τα όρια της.

### **Η αντίφαση, είναι σύμμαχός μας**

Η ίδια εκείνη η αυταπάτη που φαίνεται να περιορίζει την “αξία χρήσης” της επαναστατικής πολιτικής, δηλαδή ότι μπορούν να αλλάξουν τα πράγματα εύκολα “χωρίς να ανοίξει ρουθούνι”, είναι αυτή που θεμελιώνει την αντίφαση που αποτελεί **σύμμαχό** μας: Η ρήξη έρχεται ως αναπότρεπτη καταιγίδα (αβέβαιης έκβασης), ακριβώς επειδή η ευρωζώνη και γενικά τα αρπακτικά του κεφαλαίου, δεν μπορούν παρά, σε εποχή κρίσης και ισχνών αγελάδων, να τα θέλουν όλα. Μα και επειδή, ο κόσμος, ακόμα και αν θέλει και επιλέγει να συμβιβαστεί, δε βρίσκει στοιχειώδη χώρο και χρόνο και αυτό.

Τα παραπάνω δεν έχουν να κάνουν μόνο με τα αδιέξοδα που σχετίζονται με την πληρωμή του χρέους και συνακόλουθα με την αδυναμία εφαρμογής στοιχειωδών μέτρων κοινωνικής πολιτικής ανακούφισης που να διαφέρουν ουσιωδώς από τις πολιτικές των προηγούμενων αστικών κυβερνήσεων.

Αν ανοίξουμε την εικόνα θα δούμε ότι βρισκόμαστε σε μια ευρύτερη **περίοδο καπιταλιστικών αναδιρθρώσεων** με κέντρο ένα υπερ-αντεργατικό κοινωνικό πρόγραμμα, αντιδραστικά επαναστατικό, οικονομικής και πολιτικής καταβύθισης της εργατικής τάξης. Σε ολόκληρο τον καπιταλιστικό κόσμο και ανεξάρτητα από την εφαρμογή ειδικών προγραμμάτων/πειραμάτων που ονομάστηκαν **Προγράμματα Δημοσιονομικής Προσαρμογής** ή “μνημόνια”, είναι σε εξέλιξη αυτή η αναδιάρθρωση. Είναι αυτό ακριβώς το ζωτικό στοιχείο που μας υποχρεώνει, αλλά και μας δίνει τη δυνατότητα, να δούμε την αναγκαία διέξοδο από το κοινωνικό τέλμα σε ένα **πρόγραμμα με πυρήνα την υπεράσπιση των εργατικών συμφερόντων και σε κατεύθυνση αντικαπιταλιστική,**

κλονισμού και ανατροπής της οικονομικής εξουσίας και πολιτικής κυριαρχίας του κεφαλαίου.

Μα και αυτή η ευρύτερη περίοδος δε στέκει στη μέση ενός χρονικού πουθενά. Αποτελεί μέρος της **εποχής του σύγχρονου καθολικού, γενικευμένου, ολοκληρωτικού καπιταλισμού** της εποχής μας. Η μακροημέρευσή του έχει ως δίδυμες προϋποθέσεις, αφενός την καθήλωση του κόσμου της εργασίας ακόμη και στο όριο της φυσικής επιβίωσης και αφετέρου τη στροφή στην απόλυτη αντίδραση, την μετα-δημοκρατία και όλο πιο συχνά στον πόλεμο.

Σε τούτη ακριβώς την κολασμένη εποχή, τίποτα δε μένει ίδιο, ακόμη και στις πιο δομικές αφετηρίες του.

Το δίλημμα “μεταρρύθμιση ή επανάσταση”, δεν επανέρχεται παρά μόνο δραματικά τροποποιημένο. Δεν έχει να διαλέξει κανείς ανάμεσα σε κάποιες ευκολότερα επιτεύξιμες μεταρρυθμίσεις και σε μια καθολική αλλά δύσκολη επανάσταση. Ούτε αποδεικνύεται ότι οι σταδιακές μεταρρυθμίσεις, με πολλές τομές, αλλά χωρίς τομή, οδηγούν εξελικτικά στην επανάσταση. Από το “μεταρρύθμιση ή επανάσταση” και το “με τις μεταρρυθμίσεις πάμε στην επανάσταση”, ερχόμαστε αντιμέτωποι με την –διπλής όψης- διαπίστωση ότι “ακόμη και για τις μεταρρυθμίσεις, είναι αναγκαία αν όχι η επανάσταση, τουλάχιστον η επαναστατική απειλή”.

Μα και αυτό το συμπέρασμα από μόνο του, δεν απαντά τα πιεστικά ερωτήματα. Τα όρια μεταξύ μιας καθηλωτικής στατικής αντίληψης και της επαναστατικής πολιτικής γραμμής που αναζητεί να βρει τα νήματα για να πάνε τα πράγματα μπροστά, δεν είναι πάντα ευκρινή.

Στο όνομα του “βουνού” που έχουμε απέναντι, εύκολα καταφεύγει η σκέψη είτε στην επαναστατική δραπέτευση σε ένα πιο αισιόδοξο κομμουνιστικό μέλλον είτε, κυρίως, σε μια “μίνι-πρόταση εξουσίας” και αλλαγής, μέσα στο κέλυφος της αστικής εξουσίας.

Το κοινό χαρακτηριστικό είναι η πολιτική αντίληψη ότι χώρος για **εργατική πολιτική εφ’ όλης της ύλης με όρους ανατροπής** και στη βάση κρίσιμων πολιτικών κόμβων, δεν μπορεί να υπάρξει σήμερα. Τη θέση της παίρνει είτε το σχήμα “άμεσες κοινωνικές διεκδικήσεις επιβίωσης τώρα και επαγγελία/προσμονή επανάστασης”, άγνωστο πότε και πώς, είτε το σχήμα “κυβερνητική λύση και μικρές ρήξεις που να χωρούν”, μήπως στρίψει το καράβι από τα πάνω.

## Πατάμε στο σήμερα, με το βλέμμα στο αύριο

Αν έχει προσφέρει κάτι σημαντικό η επαναστατική αριστερά στην Ελλάδα, δεν είναι μόνο η συμβολή σε μια ριζοσπαστική κοινωνική διεκδίκηση, ούτε απλά η διατύπωση ενός μεταβατικού αντικαπιταλιστικού προγράμματος. Ειδικά, το **Νέο Αριστερό Ρεύμα**, έχει επιμείνει στην **ανάγκη μιας νέας σύνδεσης τακτικής και στρατηγικής, μιας νέας επαναστατικής πολιτικής γραμμής, που να κοιτάει στα μάτια και την καμπή και την περίοδο και την εποχή.**

Χωρίς αυτή την πολιτική οπτική, η αριστερά μετατρέπεται είτε **σε χειροτέχνη καιροσκόπο** της “πολιτικής ευκαιρίας” και “συγκυρίας”, είτε σε **ρομαντικό και μοναχικό αναζητητή** ενός απομακρυσμένου ορίζοντα που όλο και πάει πιο μακριά.

Δε διαλέγουμε. Αντίθετα, βλέποντας τους συσχετισμούς, τις τάσεις, τους κινδύνους και τις δυνατότητες του σήμερα, πρέπει να **τολμήσουμε να βάλουμε εμείς τον πήχη** εκεί που πρέπει, με κίνδυνο να περάσουμε από κάτω.

Είναι αναγκαίο να πατάμε στο **“εδώ”** του καπιταλισμού, με το νου στο **έξω και πέρα** από αυτόν.

Αλλά και αντίστροφα, να φανταζόμαστε το **αύριο**, την κομμουνιστική απάντηση στον καπιταλιστικό κανιβαλισμό, ανακαλύπτοντας τα εύφλεκτα υλικά στο **σήμερα** και στους ανθρώπους που έχουμε δίπλα μας.

Έξω από μια τέτοια **διαλεκτική ματιά**, έξω από την σωστή εκτίμηση της λαϊκής κοινωνικής διεργασίας που είναι σε εξέλιξη, των αντιφάσεων, δυνατοτήτων και προκλήσεων που περιέχει, όλα θα μας φαίνονται ίδια. Οι κυβερνήσεις θα θαρρούμε πως έρχονται και παρέρχονται απλά στο πλαίσιο μια εναλλαγής χωρίς άλλες υποδηλώσεις, ο κόσμος θα μας φαντάζει μονίμως παραπλανημένος και αφελής και εμείς μόνοι μέσα στην τιμιότητα και την πίστη στην αλήθειά μας, αλλά με μόνιμο “σύμφωνο συμβίωσης” στην έλλειψη πολιτικής αποτελεσματικότητας. Τελικά όλα θα στέκονται μπροστά μας ως ακίνητα, εχθρικά και ανίκητα.

Αν έτσι βλέπουμε τα πράγματα όμως, τότε δικαιούνται και αυτοί στο όνομα των οποίων μιλάμε, να μας βλέπουν ανάλογα. Να μην αποτελούμε μέρος της συζήτησής τους και αναζήτησης νέων ταιριασμάτων. Διότι, μην το ξεχνάμε, στην τελευταία πενταετία ο κόσμος αποφάσισε εν μέρει να σπάσει παλιούς δεσμούς και ταυτότητες και να αναζητήσει νέους. Και

αυτοί οι νέοι πολιτικοί δεσμοί, κάθε άλλο παρά μόνιμοι είναι.

### **Η εγγενής αδυναμία της συναίνεσης**

Δεν θα είναι καθόλου εύκολη η κοινωνική και πολιτική μάχη που έχουμε μπροστά μας. Είμαστε σε μια **αλλόκοτη τριπλή συνθήκη**.

**Πρώτο**, ο κόσμος, για ένα διάστημα τουλάχιστον, θα δείχνει **ανοχή και ευπιστία** στην κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ. Δεν ξεμπερδεύει κανείς με το να αποδώσει ένα χαρακτηρισμό στον πολιτικό χαρακτήρα και τις πολιτικές προθέσεις του ΣΥΡΙΖΑ, παρά τη μακροπρόθεσμη πολιτική σημασία που έχει αυτό για την πολιτική στρατηγική της επαναστατικής κομμουνιστικής αριστεράς. Το δύσκολο είναι αυτό που προσπερνάμε ως τετριμμένο και εύκολο, δηλαδή η τεκμηρίωση της εκτίμησης ότι η κυβέρνηση θα εφαρμόσει μια **πολιτική αστικής διαχείρισης εντός πλαισίου** χωρίς ουσιώδη αποτελέσματα για τον κόσμο της εργασίας. Ακόμη δυσκολότερο είναι το να πείσει κανείς ότι αυτό δεν είναι ούτε μονόδρομος ούτε μοιραίο και ότι **τα πράγματα θα μπορούσαν να πάνε αλλιώς**.

**Δεύτερο**, η **αστική τάξη** στην Ελλάδα, εκτός από εκείνες τις μερίδες που έχουν άμεση διαπλοκή με την τρέχουσα πολιτική διαχείριση (ΜΜΕ κλπ), φαίνεται να βλέπει στη σημερινή κυβέρνηση -και παρά το γεγονός ότι δεν αποτέλεσε την πρώτη επιλογή της- τη μόνη ελπίδα, **διαπραγμάτευσης και ανάταξης** από τη ριζικά υποβαθμισμένη θέση του ελληνικού καπιταλισμού σε σχέση με τους ανταγωνιστές του, αλλά και **ανάσχεσης** του κοινωνικού ριζοσπαστισμού. Αν δεν στηρίζει ανοιχτά την κυβέρνηση, τουλάχιστον δείχνει **ευμενή ουδετερότητα** και σίγουρα δεν την υπονομεύει στοχεύοντας στην ανατροπή της.

**Τρίτο**, ακόμη και οι εκπρόσωποι της **ευρωζώνης** και της ΕΕ, φαίνεται πως θέλουν να ταπεινώσουν παραδειγματικά την κυβέρνηση, εξολοθρεύοντας έτσι την όποια λαϊκή πεποίθηση ρήξης, όχι όμως και να την ανατρέψουν, τουλάχιστον ως προς τον πυρήνα της σύνθεσής της. Τουλάχιστον για την ώρα. Διότι, προβάλλοντας παράλληλα και μεθοδικά τις εναλλακτικές λύσεις άλλων κυβερνητικών σχημάτων και στο βαθμό που ο “επώδυνος συμβιβασμός” δεν προχωράει, κανείς δεν ξέρει τι είδους απότομη τροπή μπορεί να πάρουν τα πράγματα.

Μα τι παράδοξο! Αυτή η συνθήκη, καθόλου δεν οδηγεί σε μια παντοδύναμη κυβέρνηση. Αντίθετα, είναι υπονομευμένη από μια **εγγενή αδυναμία και αντίφαση**. Η κυβέρνηση βγήκε, σπρώχτηκε να βγει, για να δώσει ανακούφιση στα εργατικά λαϊκά στρώματα, βγήκε για να είναι διαφορετική από τις προηγούμενες. Μέσα όμως στην αστική διαχείριση, την

παραμονή στην ευρωζώνη και την ΕΕ και την πληρωμή του χρέους που επιλέγει, δύσκολα μπορεί να εξασφαλίσει μερικές σούπες παραπάνω και μικρότερη (προς το παρόν) παρουσία των ΜΑΤ στο μοίρασμά τους.

Δεν είναι εύκολα διαχειρίσιμη αυτή η αντίφαση. Μη μας διαφεύγει το γεγονός ότι κυβέρνηση και κατασταλτικοί μηχανισμοί δεν τόλμησαν να κινηθούν εναντίον και αυτών των κινητοποιήσεων του αναρχικού χώρου με τη συμβολική σημασία που είχαν (παρουσία στο περιστύλιο της Βουλής), παρά το γεγονός ότι οι μορφές και τα αιτήματά τους ήταν σχετικά ευάλωτα στη συντηρητική “κοινή” γνώμη.

Αλήθεια, πόσο εύκολο θα ήταν για την κυβέρνηση και τα ΜΑΤ να πετάξουν έξω από τη Βουλή τους απολυμένους εργάτες της Ελληνικής Χαλυβουργίας, αν βρισκόντουσαν εκεί για να απαιτήσουν άμεση επαναπρόσληψη και πλήρη λειτουργία της μονάδας με δημόσια ιδιοκτησία; Ή μήπως θα μπορούσαν να συλλάβουν χωρίς κόστος, κάποιους νέους ανέργους που θα απαιτούσαν επίδομα ανεργίας και όλες τις καλύψεις εδώ και τώρα;

Τέτοιες εικόνες δεν έχουμε δει ακόμη. **Περιγράφουν όμως την ευθύνη μας και την ανάγκη αντιστροφής της προσέγγισης της σημερινής πολιτικής κατάστασης.** Κανείς δε θα δώσει ιστορικά εύσημα σε κανένα, αν απλά επιβεβαιωθεί εν μέσω γενικής κατάπτωσης ότι ο ΣΥΡΙΖΑ δε θα τα καταφέρει να τετραγωνίσει τον κύκλο. Ούτε, έχει να προσφέρει τίποτα περισσότερο από απογοητεύσεις μια στάση ουράς, “διόρθωσης” και “κριτικής στήριξης” σε μια συστημική κυβερνητική πολιτική που είναι δεκτική φυσικά σε δωρητές σώματος και “έξωθεν καλές μαρτυρίες”.

Το ζητούμενο είναι να τολμήσουμε να θέσουμε το ερώτημα αν “εμείς” μπορούμε να τα καταφέρουμε, να κρατήσουμε ανοιχτό το ρήγμα, να τραβήξουμε τα πράγματα ως την λαϊκή ανατροπή και νίκη, βρίσκοντας τα νήματα προς τη ρήξη με το σύστημα και την επαναστατική διαδικασία.

### **Να περιγράψουμε και το στόχο και το δρόμο**

Το ερώτημα **“πως μπορούμε να βαδίσουμε αλλιώς και σε ποιο δρόμο;”**, πρέπει να μπει στο κέντρο της πολιτικής συζήτησης και ταξικής πάλης.

Πρέπει να μείνουμε μακριά από μια **μικροαστική μετάθεση ευθύνης** ή παραιτήσεις του στυλ “τράβα να ρωτήσεις αυτούς που εμπιστεύτηκες, εμείς -έτσι που μας έχεις κοντύνει κιόλας- είμαστε εδώ για την ανάλυση της κατάστασης, άντε και για άμεσες διεκδικήσεις”.

Χρειαζόμαστε μια **ενιαία, συνεκτική αφήγηση** για το δικό μας δρόμο. Φαίνεται να το φοβόμαστε, να μη το τολμούμε, να το βλέπουμε αναντίστοιχο, μικρομέγαλο, ίσως και ...διαχειριστικό. Και όμως: αν δε φανταστούμε, κατ' αρχήν, αν δεν περιγράψουμε την ανατροπή, την επανάσταση της εποχής μας, δεν πρόκειται και να υπάρξει ή, πιο σωστά, δεν θα έχουμε εμείς συμβάλει εμείς σε αυτήν.

Τόσο το όνειρο ενός μακρινού προορισμού, όσο και το ταξίδι προς αυτόν, συγκινούν. Πριν όμως χωριστούμε πρόχειρα σε αυτούς που είναι με το "στόχο" και σε αυτούς που αποθεώνουν και περιορίζονται στο "δρόμο", ας σκεφτούμε όλα εκείνα που αναπόδραστα χρειάζονται.

Ταξίδι χωρίς **στόχο** δεν υπάρχει. Άλλο να επιδιώκεις να φτάσεις στην Ιθάκη, άλλο να βγεις πάλι μέσα στα απόνερα της αφετηρίας. Το καράβι πρέπει να πλέει προς τη σωστή κατεύθυνση.

Μα χωρίς **σχέδιο πλεύσης**, κανένας στόχος δε προσεγγίζεται.

Ούτε χωρίς την ανάλογη, άρτια κατανοημένη και **συλλογικά οργανωμένη εργασία** που θα κάνουν ναύτες, καπετάνιοι και μάγειροι.

Υπάρχει όμως και η ζωτική προϋπόθεση που αφορά το ίδιο το πλεούμενο: Πρέπει να μπορεί να σταθεί στην πορεία του, χωρίς να βρεθεί στον πάτο, στην περίπτωση που "**μπάζει νερά**" ή έρμαιο των κυμάτων, αν δεν έχει το απαραίτητο **έρμα**.

Η δική μας λοιπόν η πρόταση, πρέπει να απαντάει **κατά το δυνατόν ενιαία**.

Ο **αφετηριακός στόχος, η κατεύθυνση**, η αντικαπιταλιστική τομή και επανάσταση, ο νέος κομμουνισμός της εποχής μας με γενικευμένη κοινοκτημοσύνη και εργατική δημοκρατία, δίνει προσανατολισμό και ορίζοντα. Η συμφωνία σε αυτόν, δεν αποτελεί τυπική/χρονική προϋπόθεση, όπως φωνασκούν όσοι ανατριχιάζουν με ότι πάει πέρα από αμφισβητούμενες μεταρρυθμίσεις στον καπιταλισμό, αλλά θέτει κριτήρια και μέτρο στις σημερινές προσπάθειες.

Το **μεταβατικό αντικαπιταλιστικό πρόγραμμα**, συνδέει το σημερινό επίπεδο συνείδησης, μέσα από την πάλη και το μετασχηματισμό της, με το στόχο. Για να "ανακαλύπτεται" από τους πολλούς, ότι ακόμη και η δουλειά καθώς και η στοιχειώδης δημοκρατία, απαιτούν αντικαπιταλιστικό αγώνα, πόσο μάλλον η κοινωνική χειραφέτηση.

Η **περιγραφή της αλληλουχίας των βημάτων ρήξης** με τη χρεοκρατία, την ευρωζώνη, την ΕΕ, την πρωτοκαθεδρία του κεφαλαίου, είναι απολύτως αναγκαία σήμερα. Κόντρα στις θεωρίες της σύγχρονης "θεωρίας της ψωροκώσταινας", ότι "δεν μπορούμε, δεν παράγουμε τίποτα" ή ότι "θα μας καταπιούν σε μια νύχτα", προβάλλουμε όχι μόνο την αντικειμενική παραγωγική ή τεχνολογική δυνατότητα του αντικαπιταλιστικού δρόμου, αλλά και την πολιτική δυνατότητα της πολιτικής και κοινωνικής πράξης της εργατικής τάξης. Στο κάτω κάτω, πλουσιότερες αντικειμενικά χώρες από αυτές της Λατινικής Αμερικής ή τις Αραβικές ίσως και να μην υπάρχουν, αλλά είναι τα ταξικά και πολιτικά όρια που πρέπει να ανατραπούν για να νικηθεί η φτώχεια και οι δικτατορίες.

Ο οδικός χάρτης υλοποίησης του αντικαπιταλιστικού προγράμματος διαμορφώνεται μέσα στο **πεδίο των κοινωνικών αγώνων και της ταξικής πάλης**. Ο ανατρεπτικός αγώνας, στην πολιτική ολοκλήρωση και μετασχηματισμό του στο επίπεδο της συνολικής αντικαπιταλιστικής ανατροπής, θέτει τα όρια και το στόχο της οποιασδήποτε κυβερνητικής έκφρασης και απάντησης στο συνολικό ζήτημα της εξουσίας και όχι το αντίστροφο. Είναι μια λογική στον αντίποδα του σχήματος: "Αλλάζουμε τα πράγματα μέσω μιας κυβέρνησης που δρα εντός της συνέχειας του αστικού κράτους και με την ελπίδα και προσμονή των κοινών ευρωπαϊκών πολιτικών της ΕΕ, προσδοκώντας στήριξη από ένα μαζικό κίνημα, ακόλουθο και απολογητή της κυβέρνησης".

Όλα τα προηγούμενα θα αποτελούν επαναστατική ρητορική, αν δεν απαντάται το καθοριστικό ζήτημα του "έρματος", της **υλικής βαρύτητας** της επαναστατικής πρότασης, δηλαδή **της ανάπτυξης εργαλείων, μέσων και μεθόδων** που να είναι **αντίστοιχα** της κοινωνικής και πολιτικής μεταβολής που προτείνει η αντικαπιταλιστική αριστερά.

Εδώ είναι που είμαστε **εξαιρετικά πίσω**. Χρειαζόμαστε ένα **ανασυγκροτημένο ταξικά εργατικό κίνημα** στηριγμένο σε παλιές και νέες μορφές οργάνωσης και πάλης της κατακερματισμένης και πληγωμένης από την μαζική ανεργία εργατικής τάξης. **Μορφές ευρύτερες λαϊκής οργάνωσης και δράσης** σε εργασιακούς χώρους, αλλά και στο επίπεδο της πόλης. Δε στήνονται αυτά μόνο και κυρίως με "πρωτοβουλίες". Χρειάζεται σκληρή δουλειά βάσης, ποικιλία μορφών, επιμονή, στράτευση, πειραματισμούς, συνεχή προσπάθεια να δημιουργηθούν αγωνιστικοί πολιτικοί δεσμοί με πρωτοπόρους εργαζόμενους, ανέργους και νέους.

Είμαστε ακόμη πιο πίσω, στην αναγκαία συζήτηση για ένα **σύγχρονο κομμουνιστικό φορέα** και ένα προωθημένο **αντικαπιταλιστικό πολιτικό μέτωπο**, που να αποτελούν πολιτική σπονδυλική στήλη της κοινωνικο-πολιτικής δράσης του εργατικού και λαϊκού κινήματος και

ενός ευρύτερου **μετώπου αντεπίθεσης, αντιπολίτευσης, ρήξης και ανατροπής.**

### **Τομή μέσα στη συνέχεια**

Εδώ είναι που πρέπει **να συγκρουστούμε με τον ίδιο μας τον εαυτό.**

Να διακρίνουμε τον κίνδυνο ενός **ιδιότυπου οικονομισμού** στην πολιτική μας αντίληψη που θα επικαθορίζει τα πάντα. Σε αυτή την περίπτωση, οτιδήποτε εκφεύγει της άμεσης αναγωγής στην **οικονομική πάλη** της εργατικής τάξης, προκαλεί επιφύλαξη ή ανοιχτή πολεμική. Από τα ζητήματα της δημοκρατίας και της αντιφασιστικής πάλης, μέχρι αυτά της διεθνούς αντιϊμπεριαλιστικής αλληλεγγύης, της σχέσης εθνικού-διεθνικού, της πάλης ενάντια στο ρατσισμό ή τις σχέσεις των δύο φύλων, δύσκολα κρύβεται η αδυναμία κατανόησης της **συνάρθρωσης** που έχουν με την ταξική συνείδηση και θέση.

Η βέργα δεν πρέπει να στραβώσει από την ανάποδη: Από την υπεράσπιση της καθοριστικότητας της **ταξικής θεώρησης** έναντι του σύγχρονου ρεφορμισμού και την άρνηση της επαναστατικής δυνατότητας της πολιτικά χειραφετημένης εργατικής τάξης, να μην πάμε στην **μονοδιάστατη αντίληψη** για αυτήν, σε αποσύνδεση από το σύνολο των πολιτικών και πολιτισμικών πλευρών που της δίνουν ταυτότητα και τη θέτουν σε κίνηση.

Με αυτό τον τρόπο, η διαλεκτική **σχέση ανάμεσα στον οικονομικό/κοινωνικό και πολιτικό αγώνα** υποβαθμίζεται, δίνοντας της θέση της σε μια υπόρρητη (ή/και ρητή συχνά) επιστροφή σε μια σχεδόν πρωτο-διεθνιστική ή/και προ-μαρξιστική αντίληψη άμεσης και αυτόματης αναγωγής των πάντων σε πάλη “τάξης ενάντια σε τάξη”, χωρίς πολιτικές διαμεσολαβήσεις.

Μακάρι να ήταν έτσι τα πράγματα.

Όμως, με αυτή την απλούστευση, κανείς δε θα καταλάβει ποτέ την Κουβανική Επανάσταση, την εποποιία του Βιετνάμ, μα ούτε και το χαρακτήρα της αντιφασιστικής σύγκρουσης στην Ουκρανία ή τον εθνικό δημοκρατικό και χειραφετητικό αγώνα των Κούρδων (αντρών και γυναικών). Μα ακόμη πιο δύσκολο θα είναι να γίνει αντιληπτό το φαινόμενο του μαζικού θρησκευτικού ανορθολογισμού, αυτό της απήχησης του φασισμού σε εργατικά και λαϊκά στρώματα στη Γαλλία, την Ελλάδα και αλλού, καθώς και να ερμηνευτεί η εκδήλωση ενός πολεμικού, πληβειακού, απόλυτου ριζοσπαστισμού στις μουσουλμανικές χώρες, δια μέσου των ισλαμοφασιστικών ρευμάτων.

Ζωτικό στοιχείο της πολιτικής μας πρότασης αποτελεί επίσης και η διαρκής προσπάθεια για

**συγκέντρωση πολιτικών δυνάμεων**, γύρω από την πολιτική προοπτική της αντικαπιταλιστικής και σοσιαλιστικής διεξόδου.

Ευκολίες δεν υπάρχουν.

Η αντιπαράθεση της συσπείρωσης «από τα “πάνω” όπως όπως, για να πάρουν θάρρος οι “κάτω”» ή «από τα “κάτω” για να αναγκάσουμε τους “πάνω” να συμμορφωθούν», αποτελούν παραίτηση από την αναγκαία **διαλεκτική προσέγγιση και αλληλεπίδραση**.

Στην πρώτη περίπτωση υποβαθμίζεται η αναγκαία προγραμματική βάση συσπείρωσης, η συζήτηση και διαπάλη για αυτήν, ενώ συνήθως το πεδίο ενότητας, σχεδόν αποκλειστικά, είναι αυτό της εκλογικής παρέμβασης, τελικά σε αποσύνδεση από τους κοινωνικούς αγώνες και τη σκληρή προσπάθεια για αυτοτελές αντικαπιταλιστικό επαναστατικό ρεύμα.

Στη δεύτερη περίπτωση, υπονοείται πως ότι άξιο γέννησε η εργατική τάξη και η δράση της, περιορίζεται (τώρα και πάντα!) στο ΝΑΡ ή στην ΑΝΤΑΡΣΥΑ. Αυτό όμως θα αποτελούσε βαθιά υποτίμηση στις ίδιες τις δυνατότητές της και αυτή είναι ξένη προς τους επαναστάτες. Επαναστατική πολιτική είναι αυτή που αλλάζει ανθρώπους και επηρεάζει πολιτικά και ιδεολογικά ρεύματα. Με πλήρη συνείδηση ότι οι μετατοπίσεις που θα προκαλούνται θα φέρουν μαζί τους το αποτύπωμα των προηγούμενων αξιών και πολιτικών τοποθετήσεων και δε θα αποτελούν ούτε προσχώρηση ούτε μαγική μεταμόρφωση. Οι κομμουνιστές χαίρονται όταν τους πλησιάζουν οι άνθρωποι άλλων αντιλήψεων, ακόμη και οι δεξιοί, δεν κουμπώνονται, ούτε γυρίζουν την πλάτη τους.

*\*Τοποθέτηση στο Πανελλαδικό Πολιτικό Σώμα του ΝΑΡ για την Κομμουνιστική Απελευθέρωση που έγινε στις 4&5/4/2015*